

Žena, která stála před Elenou, se otočila a zasmála se.

„Víte, ne všechny děti dneska mají špatnou stravu. Ve třídě, kam chodí můj syn, jsou děcka co jí máslo a kuřata. Máslo a kuřata! To je něco, že? Já už dávno ani nevím, jak chutnají! A můj syn nechápe, proč my to nemáme. Tak mu říkám, tvůj táta není krejčí. Není právník, není doktor, ani nemá svůj obchod.“

„Ano,“ přitakala paní za Elenou. „Máte pravdu. To jen ty svobodný povolání, ti si žijou.“

„Židi¹, chcete říct. Jo, ty teda rozhodně nemusí nikdo litovat!“

„Židi.“ Elena se začervenala. Než se nastěhovali do nového domu, nikdy to slovo neslyšela. Teď už věděla, kdo Židé jsou a co se s nimi za války dělo. Nevěděla co přesně, ale slyšela zmínky o tom, že mnoho z nich bylo zabito. Její matka vždycky šeptala, když o těchto událostech mluvila, protože Weinbergovi a Bernsteinovi, se kterými bydleli v domě, byli Židé. Dvě nejmladší dcery a manžel paní Weinbergové byli v roce 1943 posláni na místo, odkud se nikdy nevrátili. Paní Weinbergová přežila se svým synem Rubinem, svojí vdanou dcerou Doinou a jejím manželem Lvem Bernsteinem, když se schovali někde v podzemí. Dům, ve kterém teď Elena bydlela se svojí rodinou, patřil po celé generace Weinbergovým. Zákon jim nařizoval ubytovat další rodinu a Elena chápala, že vnímali její rodinu jako vetřelce². Zpočátku s Eleninými rodiči ani nepromluvíli. Ale ona byla dost šikovná na to, aby si získala přízeň staré paní Weinbergové.

Babička ji dostihla, zrovna když se Elena dostala na řadu. Nakoupily a společně se vracely domů. Eleniny dlaně se červenaly pod tíhou tašek, takže se často zastavovala, aby si nákup položila a odpočinula si.

„Udělal sis úkoly, Nunuško?“

„Ještě ne, mám čas. Neříkej mi Nunuško, to je jméno pro mimina!“

„Udělej si je hned, jak přijdeme domů. Co máš na pondělí?“

„Mám se naučit nazpaměť časový rozvrh dobré hospodyňky.“ Když viděla, jak babička sraštila čelo, rozesmála se. „Fakt, je to pravda, přísahám. Ukážu ti sešit.“

„A co dalšího?“

„Slohovku ve francouzštině na jakémkoliv téma a Desatero přikázání do náboženství. Brnkačka.“

Zrovna, když zvedala závoru na brance do zahrady, uslyšela Elena, jak někdo volá její jméno. Otočila se a uviděla Valentinu, dívku, která bydlela v suterénu přímo naproti nim, jak vychází s mámou z domu a něco na ni ukazuje. Elena jim zamávala.

„Nunuško, kdybys chtěla odpoledne přijít na čaj, udělala jsem tvarohové koláčky“, navrhla jí Valentinina máma.

„Nemá čas.“ Odpověděla Bunika suše.

Elena se pousmála, aby trochu odčinila babiččinu nevrlou odpověď. Bunika nechtěla, aby se s nimi stýkala, protože Valentinina máma byla chudá a svobodná matka.

¹ Zde jsem dal na „Židi“ protože mi přijde, že paní ve frontě by určitě neřekla spisovně „Židé“. To jsem dal až později, až už není přímá řeč.

² Ještě mě napadlo „jako nezvané hosty“, ale vzhledem k tomu, že v originálu je „se sentent envahis“, nechávám tam silnější „vetřelce“

V garáži, kterou pan Tiberescu postavil vedle domu, chyběl starý kabriolet. Eleniny rodiče už byli pryč. Měla před sebou volné odpoledne, tak jak to měla ráda.

Po obědě si Bunika šla na chvíli zdřímnout. Elena proklouzla do kuchyně, ukrojila kus tvarohového koláče, který den předtím s babičkou upekla, vyplížila se s bílým talířem a zastavila se ve svém pokoji, aby si vzala Bídňíky a pár ponožek. Šla až na konec chodby a zaklepala na dveře vpravo.

„Vstupte!“

Dala si knihu a ponožky pod paži, a aniž by překlopila talíř, podařilo se jí otočit kulatou klikou a otevřít dveře.

Celkově dobré jen menší nedostatky: srozumitelnost PD 12, dokonalost češtiny PD 6, 12, 15